

on-line > www.vulkani.rs
mail to > office@vulkani.rs

Naslov originala:
Harold Robbins
THE SHROUD

Copyright © 2009 by Jann Robbins

Translation Copyright © 2013 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-00384-0

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

Harold Robins
i Džunijus Podrug

VEO TAJNI

Prevela Maja Kostadinović

Beograd, 2013.

Za Hildegard Kriše

Prolog

VENECIJA, ITALIJA

Poseti Veneciju i možeš mirno da umreš.

Stara izreka o nekom drugom gradu motala mi se po glavi dok sam žurila niz pust prolaz, popločan kaldrmom, koji vodi pokraj kanala. U uskoj aleji taložili su se noć i magla, hraneći moju paranoju, dok su senke iza mene poprimale oblik jezivih Roršahovih mrlja koje menjaju formu dok zurite u njih. Užase koje moje oči nisu videle, moj um je zamišljao.

Neko me je sigurno pratio. Neko ko želi da budem mrtva. Mrtva i hladna.

Žurila sam, neprestano se osvrćući. Zapinjala sam za nevidljivo kamenje i udarala u gvozdenu ogradu duž kanala. Povrativši oslonac, nastavljala bih dalje, pažljivo izbegavajući upadanje u hladnu, mračnu vodu. Ne znam hemijski sastav venecijanskih kanala, ali po mirisu zaključujem da bi voda progorela čak i kožu aligatora.

Levo od mene, trošne, stare zgrade od cigle bile su mračne i tihe. Verovatno su to stambene zgrade čiji su stanovnici otišli na karneval na Trgu Svetog Marka. Tokom dana, zdanja kraj kanala deluju šarmantno. Međutim, večeras njihovo ćutanje pojačava osećaj jeze. Volela bih da sam u toplom, bučnom kafiću i da se u dobrom društvu provodim uz staro vino i dobru hranu.

Prolaz je obasjavalo samo svetlo starinskih staklenih sijalica koje su bacale nejasne, vlažne polusenke čiji sjaj jedva da je razgrtao tamu sumorne noći.

Noć su prožimali zvuci trljanja malih čamaca privezanih duž zida kanala i bolno zatezanje užadi kojima su vezani.

U daljini sam čula sirenu za maglu sa vaporeta, vodenog autobusa na Velikom kanalu. Imala sam prokletu nesreću da budem pešak u gradu gde samo čamci i patke mogu da se neometano kreću.

Harold Robins i Džunijus Podrug

Plašila sam se – ne samo stvari koje ne vidim, već i onih za koje znam da postoje. Neko želi moju smrt i to je činjenica. Nevolje su započele na Menhetnu i pratile su me kroz gradove uronjene u drevnu istoriju i *Arapske noći*, sve do ovog srednjovekovnog ostatka prošlosti na jadranskom moru.

Dok sam žurila, nešto mi je iznenada sinulo. Ako bi mi neko prislonio pištolj uz čelo i naterao me da odaberem grad u kojem ću umreti, prvo bih pomislila na Veneciju. Ludačka pomisao uma poremećenog od straha, ali ne i neočekivana, s obzirom na moja interesovanja: stari predmeti, relikvije i umetnički objekti starog i srednjeg veka, moja su strast. Kad bi me ubili u Veneciji, mogla bih se nadati da će moja nemirna duša lutati istorijskim ulicama i šarmantnim kanalima u potrazi za ubicom.

Gospode, saberi se. Počela sam da se smejem i zagrcnula se zbog te neverovatno glupe pomisli. Nisam spremna da ispustim dušu. U Veneciji, ili na bilo kom drugom mestu.

Nije mi prvi put da se nađem u neugodnoj situaciji. Niti sam se prvi put uvalila tako duboko u govna da mi čak ni policija ne može pomoći.

To što se nalazim u opasnosti i te kako ima veze sa mojom ljubavnom aferom sa antikvitetima – poput roditelja koji štiti dete, suviše često guram razum u stranu i rizikujem kako bih zaštitila predmet koji je preživio hiljadu godina ratova, oluja i zlostavljanja čovečanstva.

Nakon što sam pala u nemilost i izgubila posao kustosa muzeja – zapravo, to je pre bio samoubilački skok posle stavljanja glave na panj radi tri hiljade godina starog predmeta – počela sam da svoje usluge na vizitkartama predstavljam frazom *Umetnička istraživanja*.

U mom slučaju, taj neodređen izraz značio je da nisam platila kiriju pa moram da prihvatam poslove u rasponu od nižerazrednih do onih od kojih mi se diže kosa na glavi.

Tamo, u Njujorku, instinkt me je upozorio da se ne uplićem u misteriju dve hiljade godina starog predmeta oko kojeg su nacije vodile ratove. Međutim, prazan stomak doveo me je do sukoba u mračnom prolazu Venecije.

Kako beše glasi onaj izraz? Gde se budale zaleću tamo se anđeli plaše da zakorače? Pa, anđeo svakako nisam...

Izašla sam iz prolaza na obalu Velikog kanala. Sjaj Trga Svetog Marka, glavnog trga Venecije, osvetljavao je noć preko vode, progorevajući rupu u magli. U ovom trenutku, to mi je delovalo poput raja.

Krišom sam bacila pogled preko ramena, međutim, ništa me nije zgabilo iz tame.

Nedaleko od mene prošao je vodeni taksi. Počela sam da skačem gore-dole i da urlam poput narikače, sve dok nije skrenuo i pokupio me.

Nosio je samo jednog putnika, čoveka u karnevalskom kostimu mačevaoca. Pravo je olakšanje sresti potpuno frivolnu osobu. Podsetio me na tajanstvenog, romantičnog mačevaoca Skaramuša, o kojem je Sabatini napisao: „Rođen je sa darom za smeh i slutnjom da je svet potpuno lud.“

„*Buona sera*“, rekoh.

Mačevalac se nasmešio.

Lepe usta.

Nosio je masku koja je otkrivala plave oči, tanke senzualne usne i snažnu bradu. Bio je to veoma popularan tip maske, pošto usta ostaju slobodna za jelo, piće – i poljupce.

Da ne bežim od ubica, volela bih bolje da ga upoznam. Bila sam sama, uplašena i silno mi je bila potrebna nečija briga i ljubav.

Zadrhtala sam od hladnog vetra dok je taksi vozio po kanalu. Zažalila sam zbog toga što sam ostavila sako u kafiću kada sam pobegla u prolaz.

Tajanstveni saputnik gestom mi je pokazao da je spreman da skinе svoj ogrtač i da mi ga pozajmi, ali nasmešila sam se i odmahнула glavom. Naravno da želim ogrtač – o njegovom zagrljaju da i ne govorim – ali ovo nije ni vreme ni mesto.

Očigledno je snažan i ćutljiv tip. Nije progovorio ni reč, mada je, kada sam mu poželela dobro večе, po mom naglasku i izgledu verovatno shvatio da sam Amerikanka.

Pristali smo na malom trgu pokraj Trga Svetog Marka i maskirani mačevalac mi je pomogao da izađem. Zahvalila sam mu, dobila zauzvrat senzualan osmeh i blag naklon i nažalost nastavila dalje sama. Želela sam brzo da se utopim u masu ljudi na trgu.

Prošla sam između dva stuba sa kipovima lava Svetog Marka i Svetog Teodora iz Amasije, koji stoji na svetom egipatskom krokodilu, i nestala u gomili. Stari izraz o masi zbijenoj poput sardina dobro je opisivao moju situaciju. Bila je to jedna od veličanstvenih večeri dvonedelnog karnevala i hiljade ljudi se okupilo na trgu da posmatra muškarce obučene poput mletačkih mornara iz davnih vremena koji preko trga na postoljima nose princeze u predivnim haljinama.

Trećina ljudi zbijenih na trgu bila je u kostimima, zbog čega sam poželela da se i sama sakrijem iza maske.

Obožavam karneval u Veneciji. Nije neukusno vulgaran poput Mardi Gra u Nju Orleansu, niti divlje treperav sa muzikom i igranjem na ulicama

kao u Rio de Žaneiru. Venecijanski karneval više nalikuje balu pod maskama u Duždevoj palati nego uličnoj paradi, ekstravagantno provokativan i blago profan, ali elegantan i sa stilom.

Proslava je odražavala fundamentalnu kulturu zemlje. U Italiji žive najkonzervativniji ljudi na planeti – i najprovokativniji, najtemperamentniji i najraskalašniji.

Venecijanska proslava obuhvatala je sve to, i znatno više. Vladala je atmosfera elegantne dekadencije, prožeta ostacima ambijenta kasne renesanse i baroka, baš kao i sama Venecija.

Pročitala sam da je Katolička crkva odobrila karneval zbog toga što su u staro vreme maske omogućavale sveštenicima da se sakriju iza kostima i učine ponešto što im je inače bilo zabranjeno.

Kaleidoskop kostimiranih likova – elegantnih, komičnih, čak i zlokobnih – probijao se kroz gomilu. Neki su pozirali turistima sa foto-aparatima.

Srednjovekovni mornari podsećali su na to da je ovaj gradić, koji lagano tone u močvarnu lagunu, bio najveća pomorska sila sveta tokom srednjeg veka i renesanse.

Zbog strasti prema antikvitetima, obožavala sam Veneciju – ona je bukvalno plutajući muzej, ispunjen relikvijama i veličanstvenom istorijom.

Nažalost, u ovom trenutku nisam u stanju da cenim ni slavnu prošlost grada niti njegovu blistavu sadašnjost. Čim sam se našla u masi, shvatila sam da sam izložena većoj opasnosti nego dok sam bila u pustom prolazu. Tamo sam bar mogla da vidim da li mi se neko približava.

Pobornik sam teorije da je najsigurnije mesto u bilo kom velikom gradu tamo gde je gužva na ulicama. Međutim, dok su me ljudi u masi gurali laktovima na velikom trgu kako bi uživali u spektaklu, sinulo mi je da mi neko može lako zariti nož u leđa.

Guranje u masi nalikovalo je pokušaju da zadržim velike talase. Osim straha da će mi nož skliznuti među rebra, počela je da me obuzima klaustrrofobija i briga da ću biti spljeskana poput rezanca ako slučajno padnem.

Zateturala sam se unazad ka nekome ko me odmah uspravio. Okrenula sam glavu i ugledala plave oči svog saputnika iz vodenog taksija.

„Grazie“, rekoh.

Nasmešio se senzualnim usnama.

Zašto ovaj čovek samo ćuti?

Hladnoća i živci su me dotukli, zadrhtala sam. Ovog puta je skinuo ogrtač i postavio ga ispred mene što je bolje mogao, s obzirom na to da su nas ljudi pritiskali sa svih strana. Kada me je ogrtačem obavio sa

Veo tajni

prednje strane, nežno je privukao moja leđa sebi. Istog trenutka sam osjetila ugodnu toplotu.

Masa se tiskala, pribijajući me uz njega.

Tada sam na zadnjici osjetila nešto tvrdo i čvrsto. Udrvenila sam se, ali sam odmah shvatila da nije kriv. Muškarac je i čini ono što mu priroda zapoveda kada se žensko telo privije uz njega.

U tom trenutku, veoma mi je prijalo ono što priroda zapoveda – bilo mi je hladno, bila sam usamljena, uplašena i emotivno dotučena. Osetila sam se bezbedno prvi put nakon nekoliko dana.

Nisam se povukla.

Ispod ogrtača, njegove ruke su istraživale moje telo. Nije to činio nametljivo – istraživao je nežno, polako, pazeći da me njegov dodir ne uvredi.

Osećala sam se zločesto, ali euforično, posmatrajući prenošenje princeza preko velikog trga i slušajući klicanje mase dok mi je otkopčavao pantalone i spuštao ih dovoljno da uvuče svoju nabreklu muškost između mojih butina.

Naglo sam uzdahnula kada je ušao u mene.

U ovakvim trenucima uvek se zapitam zašto radim ovakve stvari. Mada su moji roditelji divni ljudi, uvek pronalazim izgovor u lošem vaspitanju.

Zar može postojati drugi razlog?

PRVI DEO
Smrt orgazmom

Prvo poglavlje

NJUJORK

Bio je to jedan od onih dana kada bi mi bilo bolje da sam ostala u krevetu sa pokrivačem navučenim preko glave. Dan kada sam otkrila da ne ostaju sve tajne zakopane niti svi mrtvi u svojim grobovima.

Pošto sam spavala samo četiri sata, dobro bi mi došlo još nekoliko časova, ali imala sam zakazan sastanak sa važnim klijentom koji živi na Aper Ist Sajdu na Menhetnu, a već sam dva puta pritisla dugme za odlaganje alarma na budilniku.

Kada se oglasio treći put, najzad sam uspela da se izvučem iz kreveta. Nisam bila lepo raspoložena.

Nedostatak sna bio bi podnošljiviji da je uzrok tome gužvanje čaršava sa nekim do sitnih sati. Ali otišla sam u krevet s osećanjem usamljenosti i probudila se usred noći dok su mi kroz um sevale ubrzane slike pogrešnih izbora koje sam u životu načinila.

Sastanak sa ovim klijentom posebno je važan zbog toga što je u pitanju *jedina* mušterija koju moja firma za umetnička istraživanja trenutno ima.

Prošlo je skoro godinu dana otkako su loše odluke i još gora karma protunjale kroz moj život poput cunamija i još nisam uspela da se sastavim i pridignem na noge. Od dobro plaćenog posla i dobrog stila života, za tren oka sam prešla na deranje donova i gutanje antacida dok pokušavam da pokrenem posao istraživanja umetnina.

Medison Dupre, Umetnička istraživanja, to sam ja. Nisam se bavila slikama, kao što većina ljudi misli kada čuje reč „umetnost“. Antikviteti su moja oblast.

Po tradicionalnoj definiciji, antikvitet predstavlja predmet koji potiče iz starog veka, otprilike od pada Rimskog carstva pre petnaest vekova, pa unazad hiljadama godina. To ne uključuje period srednjeg veka, ali ja u reč „antikvitet“ uključujem i komade napravljene pre kasne renesanse, što znači – sve što je starije od četiri, pet stotina godina.

Harold Robins i Džunijus Podrug

Reč „umetnost“ takođe upotrebljavam u proširenom značenju. Grčki umetnik je stvorio mermerni kip Miloske Venere kao umetničko delo pre više od dve hiljade godina; običan glineni pehar iz kojeg je taj umetnik pio vino dok je klesao kip danas se smatra umetničkim predmetom za koji bi kolekcionari platili pravo bogatstvo.

Ako je drevno i retko, vredi gomilu novca. Ako ga je pride i milina gledati, onda... *Miloskoj Veneri* se ne može prikačiti cena, ali neke porcelanske vaze se prodaju za trideset-četrdeset miliona dolara, a neke umetnine za više od sto miliona.

Kao što ste приметили, stvaranje privatnih umetničkih zbirki jeste sport za milijardere.

Kupovina, prodaja, sakupljanje, procena i potvrđivanje autentičnosti antikviteta prilično je uzbuđljiv posao koji obožavam od rane mladosti. Ne uzbuđuje me samo izvrsna izrada, već i to što svaki komad ima bogatu istoriju, kao i period iz koga potiče.

Kada pogledam krhotinu slomljene egipatske grnčarije, ne vidim samo parče glinenog krčaga; poznavajući istoriju Egipta, umesto toga zamišljam sjaj i raskoš faraona, zagonetnu Sfingu i velike piramide koje se uzdižu iz pustinjskog peska, pa čak i vreme koje sam provela ploveći po Nilu u feluki dok sam obavljala istraživanja – oh, bože, to su bili dani.

Ovih dana plovim samo povremeno, kada mi hladan vetar duva u leđa dok derem đonove koračajući duž dugačkih blokova Njujorka u potrazi za poslom.

Magistar sam istorije umetnosti, diplomirala sam arheologiju i deset godina radila kao uspešan kustos muzeja. Kao što je Oskar Vajld jednom rekao za svoj talenat, to bi trebalo da bude dovoljno. Međutim, boginja osвете, mračna dama po imenu Sreća, loša karma ili šta god, još nije završila sa kažnjavanjem za moje grehe.

Nisam se osećala toliko krivom – pogrešila sam, ali kada sam otkrila da je u opasnosti tri hiljade godina star antikvitет, koji je preživео pustošenja rata, prirode, pohlepe i neznanja, učinila sam sve što je bilo potrebno kako bih ga sačuvala. Nažalost, umesto da dobijem orden, moja karijera i reputacija su pretrpele udar kao da ih je zagrlіo bombaš samoubica u trenutku kada je pritisnuo dugme.

Ako bih mogla sve iz početka, neke stvari bih obavila drugačije, ali i dalje bi mi osnovna briga bila zaštita predmeta, prouzrokovana izuzetnim poštovanjem.

Žena sa kojom imam sastanak bila je deo prošlosti za koji mi ne bi smetalo ako bi ga neko ispustio i slomio.

Prava Kučka sa velikim K – agresivna i neprijatna – već se dva puta predomislila oko kupovine umetničkog komada koji sam za nju procenila i potvrdila njegovu autentičnost. Imala sam osećaj da će se ponovo predomisliti. Žena je bogata, ali ima najgore moguće osobine kada je u pitanju kupovina umetnina – ima loš ukus i u stanju je da se beskrajno dugo cenka.

Jednog dana će se svađati sa đavolom oko svog mesta u paklu.

Još mi nije platila za posao koji sam obavila, a moj stanodavac je Kučkin Sin, takođe sa velikim početnim slovom, koji se nada da će mi zaostalu kiriju naplatiti uaturi – ne govorim o vrsti umetnosti.

Otkrila sam životni kapric – kada vam ništa ne ide kako treba i nije vam potreban još jedan udarac sudbine, odajete miris koji sjebanim, neurotičnim kretenima govori da ste slobodni i ranjivi. Kada mi je dobro išlo, umela sam da oduvam takve ljude ne primećujući ih. Sada moram oko njih da koračam kao po jajima i da se nadam da oni mene neće primetiti.

Brzo sam se istuširala i obukla. Odabrala sam odeću prethodne večeri. Ovu naviku mi je majka utisnula u detinjstvu. Štedi vam vreme ujutru, što je posebno korisno ako kasnite.

Kupila sam kafu i mafin sa borovnicama u lokalnoj delikatesnoj radnji na putu ka stanici podzemne železnice. Kafa se pušila, baš kao što volim, a mafin je bio iznenađujuće dobar. Ipak, bila sam razdražljiva. Kada sam ušla u stanicu, shvatila sam da mi je voz promakao za trideset sekundi, zbog čega sam se još više iznervirala.

Tokom noći sam odspavala samo nekoliko sati pre nego što je par iz stana ispod mene odlučio da probudi čitavu zgradu glasnom svađom. S vremena na vreme neko bi im doviknuo da zavežu/crknu ili nešto vulgarnije, ali ništa nije vredelo, dok konačno nije stigla policija.

Ionako sam obično budna u sitne sate – ne samo zbog toga što je Njujork grad koji nikada ne spava te se usred noći čuju đubretari, sirene, građevinski radnici, kamioni koji isporučuju robu, saobraćaj i sve ostalo što pravi buku.

Ležala sam budna i rđavo raspoložena zbog toga što ne mogu da isključim snimak u glavi koji neprestano reprizira sve moje grehe i greške. Kao da sam primorana da gledam užasno loš film iznova i iznova, dok sam vezana za stolicu sa zakačenim kopcima kako ne bih mogla da zatvorim oči.

U dobrim starim danima – pre manje od godinu dana – mirno sam spavala dok sam živela na Aper Ist Sajdu. Ne samo zato što je tamo znatno tiše nego u mom sadašnjem stanu veličine kutije za šibice u tački na kojoj se

Harold Robins i Džunijus Podrug

spajaju Kineska četvrt, Mala Italija i Soho na donjem Menhetnu, već mi nervi nisu bili tako napeti. Suviše brzo su prošli ti dani kada je šampanjac tekao u potocima. Kako ide onaj stih iz stare pesme? *Nisu dugi dani vina i ruža...*

Dok sam čekala voz, zaklela sam se da neću sažaljevati sebe i patiti zbog prošlosti. Moram da se otarasim negativnog i usredsredim na pozitivno – ali ne ovog jutra. Ne dok mi bogata Kučka kamenog srca i užasnog ukusa ne plati.

Sišla sam na Pedeset devetoj ulici i krenula peške ka Šezdeset četvrtoj. Oblast je nekada bila poznata po tome što su u njoj živeli imućni ljudi, mada tu i danas obitava znatan broj bogataša. Znam da je to kliše, ali dok sam koračala razmišljala sam o tome koliko su imućni ljudi drugačiji od ostalih. Imaju drugu vrstu problema, a novac, uzrok svih mojih trenutnih nevolja, nije jedan od njih.

Aper Ist Sajd se proteže na sever i jug od Pedeset devete do Devedeset šeste ulice, i na istok i zapad od Pete avenije do Ist Rivera. Moj stari stan nalazio se na poslednjem spratu zgrade sa pogledom na park, nedaleko od muzeja Pijemont u delu Pete avenije poznatom pod imenom *muzejska milja*. Oblast obuhvata desetak muzeja, od kojih su neki na svetskom glasu, sa Metropolitanom na vrhu spiska.

Kada zaradim ozbiljan novac, planiram da se ponovo preselim u elitan deo grada, možda na Aper Vest Sajd, blizu parka. Noviji je i moderniji od starog bogataškog kraja i karakterističan je po brojnim kaficima i radnjama. Nije ni jeftin. Ništa nije jeftino na Menhetnu, pa čak ni garsonjera u kojoj trenutno živim, milion blokova od nadmenih distrikta gornjeg grada.

Život blizu Central parka nedostaje mi, između ostalog, zbog divne arhitekture. Ulice sa drvoredima tako su tihe i mirne. To je jedan od najtiših i najčistijih delova grada. Ko ne bi želeo tu da živi? Potrebno vam je samo tri, četiri miliona dolara za kupovinu male gradske kuće u sporednoj ulici. Aha, važi. Čak i iznajmljivanje za mesec dana može vas unazaditi više nego što prosečna osoba zaradi za čitavu godinu.

Najveleplenije vile i stambene zgrade nalaze se duž Pete i Park avenije, od ulica pod brojevima od Šezdeset do Devedeset. Neke od njih su pripadale uticajnim građanima, vlasnicima železnice i industrije devetnaestog veka, a sada su podeljene u stanove. Ekskluzivna zdanja podeljena su u višespratne stanove sa po desetak prostorija. Moj prethodni šef, Hiram Pijemont, živi u takvoj zgradi. Na poslednja dva sprata.

Hiram nikada u životu nije radio, a imao je sve što novac može da kupi – uključujući sopstveni muzej u eri kada se posedovanje „neprocenjivog“

umetničkog komada posmatra kao posedovanje trofeja. Slično posedovanju bejzbol tima ili pobjednika Kentaki derbija.

Kada stvari krenu po zlu, novac ga štiti. Naučio me lekciji o bogatim ljudima koju je Skot Fildžerald davno izrekao – imućni često ne mare za tuđe živote.

Hiram je želeo muzej svetske klase i ja sam mu to omogućila. Moja stručnost odnosi se na oblast Mediterana – pre svega grčke, rimske, egipatske i mesopotamske.

Usredsredila sam postavku Hiramovog muzeja na vavilonsku eru i pro našla komade koji su potom izloženi u prostorijama nalik filmskim setovima. To ne samo što je isticalo veličanstvenost drevnih predmeta, već je gledaocima pružalo širi kulturni kontekst. Na primer, umesto da mač bude izložen u staklenoj vitrini ili okačen na zid, stavila bih ga u ruku nekog od istorijskih likova u sceni bitke.

Napravila sam sitnu grešku – okej, grešku vrednu pedeset pet miliona dolara – kada sam na aukciji kupila ukraden antikvit. Mogla sam da ćutim i zadržim posao, ali na kraju sam ipak morala da uradim pravu stvar. Da mogu sve iz početka, postupila bih isto. Ali mnogi su mi pomogli da se uvalim do guše, uključujući dobru ćušku od Hirama, za kojeg je taj novac bio običan kusur.

Kada su stvari *zaista* krenule po zlu, njegov veran službenik – to jest ja – bačen je vukovima, sa svim statusnim simbolima: ne samo da sam se odrekla penthausa i sportskog automobila, već i parking mesta koje je koštalo više od mesečne kirije za stan u kojem sada živim. Vukovi su takođe proždrali moju ekskluzivnu, crnu *ameriken ekspres* karticu koja se dobija isključivo po pozivu i koja je predstavljala moje lično merilo uspeha u životu.

Prošli su dani odlazaka u skupe restorane i kupovina u prefinjenim radnjama i buticima na Petoj aveniji. Najzad sam prodala najveći deo nakita i skupe odeće kako bih sebi obezbedila hranu i sklonište. Sada uglavnom nosim odeću sa rasprodaja prodavnica iz komšiluka, a rasipanje novca za večeru podrazumeva brzu hranu iz lokalne delikatesne radnje i mojih omiljenih tajlandskih i kineskih restorana.

Pošto više ne primam redovnu platu, postala sam veoma štedljiva. Sada radim samostalno kao procenjivač i istraživač umetnina i dobijam novac kada me klijenti plate, što nije uvek na vreme. Imućni su često manje revnosti u plaćanju od *ne-tako-bogatih*, ali oni su ti koji kupuju skupocene umetnine i antikvitete.

Prošavši pokraj male galerije, uskočila sam unutra da ostavim svoju karticu i pamflet sa kvalifikacijama – ispustivši činjenicu da sam jednom

bila, ne svojom krivicom, umešana u najveću prevaru stoleća kada su u pitanju antikviteti.

Nažalost, međunarodna trgovina umetninama bukvalno je poput kućne radinosti i svi glavni igrači se poznaju – i špijuniraju – međusobno. Nije lako sačuvati skromno držanje ako ste nekada bili veliki igrač.

U prošlosti sam odlazila na aukcije *Kristija* i *Sadebija* u Njujorku i Londonu. Kupovala vaze i kipove, nakit i mačeve, bilo šta retko, staro i poželjno. Jednom sam čak kupila mumiju, potrošivši milione pokretom lopatice sa aukcijskim brojem.

Sada trošim donove i ponos upadajući na prepad u galerije i antikvarnice čije čitave kolekcije često ne dostižu desetine miliona koje sam nekada... Sranje! Moram da prestanem sa cviljenjem i plakanjem nad prosutim mlekom i svemu drugom u čemu se davim, i nastavim da razmišljam pozitivno, zračim dobrim vibracijama, budem srećna zato što sam dobrog zdravlja... Ali sve to ode dođavola kada vas banke jure zbog nevraćenih kredita.

Čak sam se sprijateljila sa jednom od njih, sa „gospođom Gracijom“ – mada sam otkrila da joj to nije pravo ime. Pošto poruka „Preminula – vratiti pošiljaocu“ koju sam naškrabala na Saksovim računima nije uspela nikoga da prevari, gospođa Gracija je započela neumoljivu telefonsku kampanju.

Sada razmenjujemo pošalice kada nazove da me podseti da nisam ispunila obećanje o izmirenju duga (ne samo da sam pritom držala figu iza leđa, već je moje obećanje zavisilo od honorara koji nisam dobila). Kada nazove, razgovaramo o tome koliko je zaposlenim ljudima teško, kako njenom sinu ide loše u školi i koliko je problematičan. Ja joj pričam ratne priče o tome kako izgleda nositi se sa bogatašima i da je teže izvući novac iz njihovog džepa nego kutnjak aligatoru koji škljoca vilicom.

Telefon mi je zazvonio dok sam izlazila iz galerije. Pogledala sam broj i zastenjala. Bila je to gospođa Kučka, pakleni kolekcionar.

Molim te, nemoj ponovo da se predomisliš.

Javila sam se profesionalnim, ugodnim glasom. „Dobar dan, gospođo Vintrop. Uskoro stižem do vas.“

„Ne trudi se“, rekla je.

„Udaljena sam svega nekoliko blokova...“

„Ne traći vreme.“

„Nije problem.“

„Da, jeste. Odlučila sam da ne kupim vazuu.“

Dođavola! Podigla sam pogled ka nebu u potrazi za božanskom pomoći. „Savršena je za vašu dnevnu sobu.“